

Qishloq hayoti

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IJTIMOIIY-IQTISODIY GAZETASI

e-mail: infoqishloqhayoti@mail.ru

1974-yil 1-yanvardan chiqqan boshlagan

2025-yil 20-noyabr, payshanba

46 (9366)

e-mail: infoqishloqhayoti@yandex.ru

@Qishloqhayoti_gazetasi

СУВ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ БЎЛИБ ЎТДИ

Яқинда пойтахтимизда Халқаро сув ҳамкорлиги ва Ўзбекистон Республикасининг сув қонунчилигини такомиллаштиришга бағишланган конференция бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Сув ҳўжалиги вазирлиги томонидан Осиё тараққиёт банки (АБР), Жаҳон банки, Швейцария тараққиёт ва ҳамкорлик агентлиги (SDC) ва бошқа донорлар билан биргаликда ташкил этилган тадбирда давлат органлари, халқаро ташкилотлар, дипломатик миссиялар, тадқиқот марказлари ва экспертлар иштирок этиб, сув ресурсларини бошқариш соҳасидаги асосий ислохотлар ва инновациялар юзасидан фикр алмашилди. Конференциянинг асосий мақсадлари – халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш, тажриба алмашиш ва сув қонунчилигини такомиллаштириш, шунингдек, сув соҳасида замонавий бошқарув, рақамли ва иқтисодий инструментларни жорий қилиш бўйича мулоқотни ривожлантиришдан иборат бўлди. Конференциянинг марказий мавзусидан бири – Ўзбекистон Республикасининг янги Сув кодексини тақдим этиш бўлди. Кодекс барқарор сувдан фойдаланиш, соҳани шаффоф тартибда тартибга солиш ва сув экотизимларини ҳимоя қилиш бўйича

ҳуқуқий асосларни белгилайди. Кодекс замонавий халқаро стандартлар ва Марказий Осиёнинг энг яхши амалиётларига мувофиқ, кўпроқ мослашувчан, интеграцияланган ва илмий асосланган сув бошқаруви моделини жорий этиш имкониятларини яратди.

Марказий Осиё давлатлари сув ҳўжалиги вазирликлари ва халқаро ташкилотлар вакилларининг иштирок этиши умумий сув муаммоларини ҳал қилишда минтақавий ҳамкорлиқнинг аҳамияти ортиб бораётганини кўрсатади. Конферен-

цияда сув таъминотини яхшилаш, сувни тежаш технологияларини жорий этиш ва айниқса, Оролбўйи ҳудудда аҳолига қаратилган дастурларни ривожлантириш бўйича қўшма ташаббуслар муҳокама қилинди. Сув соҳасини молиялаштириш ва ирригация инфратузилмасини, сув таъминоти ва санитарияни модернизация қилиш учун инвестиция жалб қилиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Янги молиявий механизмлар, рақамли ечимлар ва халқаро ҳамкорлик моделлари кўриб чиқилди, улар сув бошқарувининг барқарорлиги ва шаффофлигини узоқ муддат таъминлайди. Конференциянинг Тошкентда ўтказилиши Ўзбекистоннинг сув ресурслари соҳасида билим ва тажриба алмашиш бўйича минтақавий марказга айланишга интилангани ҳамда мамлакатнинг барқарор ривожланиш, инновация ва очиқ халқаро мулоқотга содиқлигини тасдиқлайди.

Ўз мухбиримиз

ЎЗБЕКИСТОН МИНАМАТА КОНВЕНЦИЯСИГА ҚЎШИЛИШ ЙЎЛИДА МУҲИМ ҚАДАМ ТАШЛАМОҚДА

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги ташкилоти (ФАО) ҳамда Ўзбекистон Республикаси Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳамкорлигида симобни бошқариш ва Минамата конвенциясини амалга ошириш бўйича уч кунлик семинар ўтказилди.

Анжуманнинг асосий мақсади – Ўзбекистон учун илк миллий симоб инвентаризациясини яратишдир. Бу орқали мамлакатдаги турли соҳалар – энергетика, саноат, соғлиқни сақлаш, қишлоқ ҳўжалиги ва бошқа тармоқлардаги симоб маъбалари, чиқинди-ни аниқлаш ҳамда баҳолаш режалаштирилган. Бу жараён халқаро Минамата конвенцияси доирасида амалга оширилётгани аҳамиятли.

Иштирокчилар фикрича, ҳужжатнинг бош мақсади симоб ва унинг бирикмалари таъсири-ни камайтириш, инсон соғлиги ва атроф-муҳитни муҳофаза қилишдир. Европа Иттифоқи томонидан молиялаштирилаётган "Хавфли кимёвий моддаларни оқилонга бошқариш бўйича техник кўмак" лойиҳаси доирасида ташкил этилган семинарда энергетика, саноат, соғлиқни сақлаш ва қишлоқ ҳўжалиги соҳалари вакиллари ҳамда халқаро экспертлар иштирок этди.

ФАОнинг қишлоқ ҳўжалиги бўйича мутахассиси ва лойиҳа техник раҳбари Тания Сантиванес семинар натижаларига тўхталар экан, шундай деди:

– Семинар давомида Ўзбекистон мутахассислари симоб инвентаризациясини мустақил олиб бориш учун зарур бўлган энг зарур амалий кўникмаларни эгаллади. Энг муҳими, биз назариядан амалиётга ўта олдик. Жамоа аллақачон миллий маълумотлар асосида дастлабки инвентарь лойиҳаларини шакллантиришни бошлади.

Қайд этиш керак, бу каби реал амалий натижалар халқаро мажбуриятларни бажариш, шунингдек, қишлоқ ҳўжалиги ва озиқ-овқат тизимларининг узоқ муддатли хавфсизлигини таъминлаш учун муҳим аҳамиятга эга.

Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳузуридаги Ихтисослаштирилган аналитик назорат маркази директори Рустам Эргашев семинар аҳамиятини қуйидагича изоҳлади:

– Симоб бўйича илмий асосланган инвентаризацияни яратиш – биз учун миллий устувор вазифа ва Минамата конвенциясига қўшилишнинг энг муҳим шартларидан биридир. Ушбу семинар мутахассисларимизни замонавий методология билан таъминлаб, идоралараро ҳамкорликни кучайтирди ва хавфли кимёвий моддаларни бошқариш бўйича миллий стратегиямизни олдинга сиқитишдаги муҳим қадам бўлди.

Бехруз ХУДОЙБЕРДИЕВ,
ЎзА мухбири.

Agritechnica 2025:

Жаҳон агротехникасида янги босқични белгилаган глобал инновациялар майдони

Германиянинг Ганновер шаҳрида 9-15 ноябрь кунлари бўлиб ўтган Agritechnica 2025 халқаро кўргазмаси дунё аграр тармоғининг энг нуфузли тадбирларидан бири сифатида яна бир бор ўзига хос рекордларни ўрнатди. Тадбирда 171 мамлакатдан 476 мингга яқин профессионал муҳандислар, фермерлар, инвесторлар, дилерлар, шунингдек, 52 мамлакатдан 2 849 компания қатнашди. Бу йилги кўргазмада "Touch Smart Efficiency" ("Сунъий интеллект самарадорлиги") концепцияси асосий шиор сифатида танланди. Унда қишлоқ ҳўжалигида рақамлаштириш, автоматлаштириш, сунъий интеллект, автоном техника, ресурс тежамкорлик, юқори ҳосилдорлик ва иқтисодий самарадорликни бир йўналишда бирлаштирган замонавий ечимлар намойиш этилди.

(Давоми 2-саҳифада)

Таълимда рақамли технологиялар:

ЗАМОНАВИЙ ВОСИТАЛАР ЎҚИТУВЧИЛАРГА ҚАНДАЙ ЁРДАМ БЕРАДИ?

Рақамли технология ўқув жараёнининг маъмурий вазифаларини ҳал қилишдан тортиб, онлайн тарзда уй вазифаларини бажаришга бўлган турли жабҳаларида қўлланилади. Натижада рақамли курилмаларнинг сезиларли афзалликлари мактабларда уларни зарур элементга айлантирди. Агар рақамли технологиялар ўқитишни қандай оsonлаштириши ва ўқитувчилар ундан нега кўрқмасликлари кераклигини аниқ кўрсатувчи тадқиқотларни кўриб чиқадиган бўлсак, бугунги мактаб ўқувчилари рақамли дунёда улғайган ва кундалик ҳаётларида ва ўқишларида гаджетлардан завқланишмоқда.

Маълумотларга кўра, 7 ёшдан 16 ёшгача бўлган болаларнинг кўпчилиги уйда шахсий компьютерларига эга ва улар ҳар кuni

интернетдан фойдаланишади. Тадқиқотлар шунини кўрсатадики, мактабда технологияга эга бўлмаган ўқувчиларда фанларни

ўрганишга қизиқиш пасайиши мумкин. Ўз навбатида, синфда рақамли технологиядан фойдаланиш ўқитувчиларга ўқув жараёнини янада қизиқарли қилишга ёрдам беради. Масалан, синфда онлайн викториналар ўтказишда ўқувчилар ўз синфдошларига қараганда тўғри жавобни тезроқ топиш учун сезгирлик ва диққатни жамлашлари керак бўлади. Тадқиқотлар шунини кўрсатадики, бу турдаги дарслар ўқувчиларнинг фанга қизиқишини оширади.

Бундан ташқари, рақамли технологиялар ўқитувчиларга таълимни индивидуallashtiriшга ва уни инклюзив қилишга ёрдам беради. Рақамли технологиялар ёрдамида ўқитувчилар ўқувчиларнинг билим даражаси ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда индивидуallashtiriшган ўқув дастурларини яратиши ва бунинг натижасида уларнинг ҳар бирининг имкониятларини юқори даражада ошириши мумкин.

(Давоми 2-саҳифада)

КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ ВА АҲОЛИ БАНДЛИгини ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 19 ноябрь куни камбағалликни қисқартириш ҳамда аҳоли бандлигини таъминлаш борасидаги ишлар сарҳисоби ва келгуси йил учун устувор вазифалар юзасидан видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтди.

Таъкидланганидек, ўтган даврда бу йўналишдаги ишларни куйида тўғри ташкил қилиш, маҳаллама-маҳалла юриб, янги ташаббусларни топиб, одамлар ҳаётини яхшилашга масъул бўлган вилоят, туман ҳокимлари ҳамда улар ходимларининг моддий ва техник имкониятлари тубдан яхшиланди.

Жорий йил бошидан ишсизлик 4,9 фоизга тушди (ўтган йили 5,5 фоиз бўлган). Айниқса, Бухоро, Когон, Навоий, Зарафшон, Ҳовит, Самарқанд, Ширин шаҳарларида ишсизлик 4 фоиздан пасайиб, илк бор "табиий ишсизлик" даражасига яқинлашди.

Эҳтиёжманд 302 минг оила камбағалликдан чиқди. Йил якунигача камбағаллик даражаси 6 фоизгача камайиши кўтилмоқда (ўтган йили 8,9 фоиз бўлган).

Шароити оғир бўлган Ҳовит, Мирзаобод, Оқолтин, Дўстлик, Пахтакор, Фориш, Бўстон, Вобекан, Миришкор, Мингбулоқ, Узун ва Пискентда камбағал оилаларнинг сонини 4,5 баргача камайди. Илгари қийин аҳволда бўлган 105 минг оила даромад кўришни бошлади.

Жорий йилда илк бор 1

минг 435 та маҳалла "камбағалликдан холи" ҳудудга айланди.

Шу билан бирга, айрим туманларнинг ҳокимлари катта ресурси ва маблағи бўла туриб, ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйгани, одамларга имкониятга яраша тайёр лойиҳа бермагани танқид қилинди.

Шу боис, Денов тумани ҳокими ва унинг биринчи ўринбосари, Чироқчи тумани ҳокими ва унинг биринчи ўринбосари ишдан олиниши, яна 20 та туман ҳокимига ўрнатилган тартибда тегишли чора кўрилиши белгиланди.

Умуман, камбағалликни қисқартириш ва бандлик режаларини бажаришдаги масъулиятсизлик учун йил бошидан 261 нафар масъул ишдан олингани, яна 492 нафарига интизомий жазо берилгани маълум қилинди.

Келгуси йилда камбағаллик ва ишсизлик даражасини 4,5 фоиздан камайтириш мутасаддиларнинг асосий вазифаси бўлиши қайд этилди. Бунинг учун келгуси йилда иқтисодиётга 450 триллион сўм кредит ажратилиши, 140 триллион сўми маҳалладаги кичик ва ўрта лойиҳалар учун берилиши белгиланди.

(Давоми 2-саҳифада)

КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ ВА АҲОЛИ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

(Боши 1-саҳифада)

Давлатимиз раҳбари бу бо-
радаги ишларни ташкил қи-
лишнинг асосий йўналишла-
рини белгилаб берди.

Биринчиси – қурилиш орқа-
ли аҳолини ишли ва даромадли
қилиш.

Келгуси йилда мамлаката-
мизда 675 триллион сўмлик
инвестиция лойиҳаларини
амалга ошириш режалаштирил-
ган. Шундан 380 триллион сўми
қурилиш ишларига тўғри ке-
лади. 140 минг хонадонли қўп
қаватли уй-жой қуриш мақсад
қилинган.

Ҳар бир ҳоким бундан са-
марали фойдаланиб, қурилиш
соҳасининг ўзидан камида
20-25 минг, яратилган инфрату-
зилма орқали 10 минг кишини
бандлигини таъминлаши мум-
кинлиги қайд этилди.

Энг катта янгилик – 2026
йилда илк бор маҳалла инфра-
тузилмасини ривожлантириш
учун 20 триллион сўм вилоят-
ларнинг ўзига берилади.

Иккинчи йўналиш – сервис
лойиҳаларини кўпайтириб,
аҳоли бандлигини таъминлаш.

Мамлакатимизда энг юқори
ўсиш суръатини таъминлаётган
соҳа хизматлар соҳаси экани
таъкидланди. Лекин вилоят,
туман ҳокимлари хизматлар
соҳасига катта суръат бераёт-
ган туризмни ривожлантириш
орқали иш ўринларини яратиш
ва аҳоли даромадини кўпайти-
риш имкониятларини тўлиқ
ишга солмаётгани кўрсатиб
ўтилди.

Туризм салоҳияти юқори
150 та маҳалланинг инфра-
тузилмаси яхшиланса, бу ер-
ларда хизматлар ҳажминини
10 триллион сўмга етказиш, 45
минг нафар одамни савдо ва
сервисда банд қилиш мумкин.

Шу боис, келаси йилда 150
та маҳалланинг ҳар бирига
инфратузилма учун 3-5 мил-
лиард сўмдан берилади. Туман
банклари бу жойларда меҳмон
уйларини барпо этиш учун 150
миллион сўмгача имтиёзли кре-
дит ажратишни йўлга қўяди.

Чегара ва анклав ҳудудлар-
даги маҳаллаларга олиб борув-
чи йўлларни таъмирлаб, у ерда
меҳмон уйлари, дам олиш мас-
кани, савдо-сервис объектлари
ташкил қилиш орқали оилалар-
нинг даромадини кўпайтириш
муҳимлиги таъкидланди. Ушбу
маҳаллаларда дам олиш ва сер-
вис объектларини қуриш лойи-
ҳалари учун 1 триллион сўм
ресурс ажратиш топширилди.

Бундан ташқари, соҳил ва
йўл бўйида сервисни ривожлан-
тириш бўйича 500 та маҳалла
танлаб олинган. Туман банка-
ри бу жойларда камида 5 та
доимий иш ўрни яратадиган
лойиҳаларга 1 миллиард сўмга-
ча кредит беришни йўлга қўяди.

Шу йилнинг ўзида 255 та
туну кун ишлайдиган кўча ишга
тушди. Уларда 11 минг хизмат
кўрсатиш объектлари иш бош-
лади, 27 мингта яқин аҳоли-
нинг бандлиги таъминланди.
Келгуси йилда бунга қўшимча
яна 200 та шундай кўчани таш-
кил қилиш режалаштирилган.

Бир ойда акаш “йўл хари-
таси”ни тузиб, ишни бошлаб
йуборган ҳокимларга ҳар бир
кўча инфратузилмаси учун
4 миллиард сўмгача маблағ
ажратилиши белгиланди.

Овқатланиш, савдо ва сер-
вис соҳасида ўзининг бренди-
ни яратган корхоналар бутун
республика бўйлаб 100-150 та-
дан филиалини очиб ниятида.

Бу борада вилоят ҳоким-
ликларига миллий брендлар-
га қўмаклашиш топширилди.
Агар брендлар янги очилади-
ган филиал учун ҳодимларни
ўзим ўқитаман, деса, бунинг
харажати Бандлик жамғарма-
сидан қоплаб берилади. Филиа-
лини кўпайтириш истагидаги
брендлар учун янги молиявий
инструментлар жорий қилиниб,
2026 йилда бунга 500 миллиард

сўм йўналтирилади.

Учинчи йўналиш – саноат
лойиҳалари орқали доимий иш
ўринларини кўпайтириш.

Келгуси йилда ҳудудлардаги
корхоналарда 52 миллиард дол-
ларлик саноат маҳсулотларини
ишлаб чиқариш режа қилинган.
Мутасаддилар маҳаллий саноат
тармоқларида 22 миллиард дол-
ларлик 3,5 мингта лойиҳани
ишга тушириб, 130 минг дои-
мий иш ўрни ташкил қилиши
зарурлиги қайд этилди.

Ҳозирда 400 та маҳалла ме-
белчилик, хунармандчилик ва
тикувчиликка ихтисослашган.
Тадбиркорларнинг жойи кен-
гайтириб берилса, ҳар бири
яна 5-10 кишини ишга олишга
тайёр.

Шу муносабат билан туман
ҳокимларига келаси йилда
саноатга ихтисослашган бундай
маҳаллаларда 50 та “микроса-
ноат маркази”ни ишга туши-
риб, 10 минг нафар одамни
ишли қилиш топширилди. Бу
марказларнинг инфратузил-
маси учун 200 миллиард сўм
ажратилади.

Тўртинчи йўналиш – қишлоқ
хўжалиги ҳисобидан аҳоли да-
ромадларини ошириш.

Камбағалликни қисқарти-
ришда аҳолига 232 минг гектар
ер бўлиб берилгани натижасида
770 минг одам даромад манбаи-
га эга бўлди. Лекин тажриба-
си етишмагани, сифатли уруғ,
маҳсулотига бозор топишга
қийналгани учун уларнинг уч-
дан бирида даромад камлиги
кўрсатиб ўтилди.

Шу муносабат билан Термиз
туманидаги Томорқа мактаби
тажрибасини барча ҳудудларда
жорий қилиш, ҳар бир вилоятда
камида 5 тадан бундай мактаб-
ларни ташкил қилиб, ижарага
ер олган одамларни сердаро-
мад экин экишга ўргатиш топ-
ширилди. Дехқонлар ижарага
олган ерида етиштирган маҳсу-
лотни кафолатли сотиши учун
“Экспортчи кооперативлари”
ташкил қилинади.

Бешинчи йўналиш – эҳтиёж-
манд оилаларнинг ижтимоий
ҳимоясини кучайтириш.

Янги йилдан “Тенг имкон –
инкловиз бандлик” лойиҳаси-
ни жорий этиб, ногиронлиги
бўлган 40 минг одамни ишли
қилиш муҳим экани таъкид-
ланди. Бандлик жамғармаси-
дан уларга 30 миллион сўмгача
фоизсиз ссуда ажратиш йўлга
қўйилади.

Камбағалликка қайта ту-
шиш хавфи мавжуд оилаларга
ижтимоий ёрдам ва имтиёзлар
сақлаб қолинади. Уларга 6 ой
мобайнида моддий ёрдам ва
болалар нафақаси тўланиши
давом эттирилади, боғча ва
тўғрақ харажатини қоплаш,
даволашни ордери каби 110 та
ижтимоий хизмат ва ёрдамдан
12 ой давомида қўшимча фой-
даланиш имкони берилади.

Бундан ташқари, оғир
хаётий вазият сабабли кам-
бағалликка тушиб қолиши
хавфи юқори бўлган оилалар-
ни олдиндан аниқлаб, уларга
манзилли ёрдам кўрсатиш йўл-
га қўйилади.

Иш ўринларини “соядан
чиқариш” масаласига ҳам тўх-
талиб ўтилди.

– Улкан мақсадларни маб-
лағи билан бошляппмиз. Вазир-
лар, уларнинг ҳудудий бошқар-
ма ва бўлимлари, вилоят ва
туман ҳокимлари, энг асосий-
си, “маҳалла еттилиги” ишга
каттиқ киришмаса, ўзгариш
бўлмайди, – деди давлатимиз
раҳбари.

Бош вазирга айтилган топ-
шириқларни вазир ва ҳоким-
ларга 2026 йил учун самара-
дорлик кўрсаткичлари (KPI)
сифатида белгилаб бериш
топширилди.

Йиғилишда ҳудуд ва тар-
моқлар раҳбарларининг ҳи-
сobotлари, тадбиркорларнинг
фикр-мулоҳазалари тингланди.
ЎЗА

AGRITECHNICA 2025: ЖАҲОН АГРОТЕХНИКАСИДА ЯНГИ БОСҚИЧНИ БЕЛГИЛАГАН ГЛОБАЛ ИННОВАЦИЯЛАР МАЙДОНИ

(Боши 1-саҳифада)

Янги формат – “7 кун, 7 мавзу” кўр-
газмада биринчи марта кенг қўлланил-
ди, кўргазманинг инновацияси фақат
техникада эмас, балки форматда ҳам
намоён бўлди. Бу йил илк бор жорий
этилган “7 кун – 7 та мавзу” концепция-
си ҳар бир кунни алоҳида мақсадли
аудитория учун мослаштирди. Мазкур
ёндашув халқаро иштирокчилар учун
маълумотларни тартибли ва мақсадли
қабул қилиш имконини яратди. Бу фор-
мат кўпчилик томошабинлар томонидан
юқори баҳоланди, чунки ҳар бир кун
аниқ мутахассисликдаги инновациялар
билан бойитилди.

Digital Farming Center бу йил кўр-
газманинг энг сертрафик майдонла-
ридан бири бўлди. Унда юздан ортиқ
компаниялар ва илмий институтлар
вакиллари агар соҳага оид ўз стартап

ва ечимларини тақдим этди.

“Robotics Live Arena”да автоном агро-
роботлар реал вақтда ишлатиб, кўрса-
тилди – тупроқ таҳлил қилди, сепиш
вақтларини белгилади, қатор ораларини
тозолади.

Systems & Components – етказиб бе-
рувчиларнинг илғор ишланмалари. Бу
майдончани тармоқнинг “инженерлик
маркази” деб аташ мумкин. Бунда 600
дан ортиқ компания ўзининг кейинги
авлод техникалари, гидравлика тизим-
лари, электрон блоклари, сенсорлари ва
сунъий интеллект модуллари намоёй-
иш этди. Соҳа мутахассислари бу йўна-
лишни келажақдаги агромашинанинг
“ютуқлар омбори” дея таъкидладилар.

Workshop Live – техника таъмири-
да очик мастер-класслар. Бу майдон-
чага айнққса, ёшлар ва механикага
қизикувчилар қўп келди. Механиклар

Таълимда рақамли технологиялар: ЗАМОНАВИЙ ВОСИТАЛАР ЎҚИТУВЧИЛАРГА ҚАНДАЙ ЁРДАМ БЕРАДИ?

(Боши 1-саҳифада)

Бугунги кунда ўқув жараёнини
мослаштирувчи кўплаб “ақли” электрон
дарсликлар ва дафтарлар мавжуд бўлиб,
уларда ҳар бир ўқувчи ўзининг ҳозирги
билим даражасига мос келадиган топиш-
рик ва мавзулар билан ишлайди. Ўқувчи
маълум бир мавзунини ўзлаштирганда,
рақамли дарсликлар унга ўрганиш ва
мустаҳкамлаш учун янги вазифаларни
очиб беради ёки жорий мавзудаги топ-
шириқларнинг қийинлигини оширади.

Мослашувчан таълим алоҳида
эҳтиёжли ўқувчилар билан ишлашда
ҳам ёрдам беради. Экспериментал
тадқиқотлар шуни кўрсатадики, бундай
технологиядан фойдаланиш ўқувчи-
ларнинг қизиқиши ва ўқув самарадор-
лигини оширади. Мисол учун, мобил
иловалар ва 3D моделлаштиришдан
фойдаланган ўқитувчилар имконияти
чекланган ўқувчиларнинг ҳисоблаш ва
муҳандислик фанларига қизиқишини
оширади. Шунингдек, рақамли техноло-
гиялар вақтни тежайди ва билимларни
баҳолаш жараёнини соддалаштиради

ҳамда у ёрдамда ўқитувчилар ўқув-
чиларнинг ишини тезроқ текшириб
ва баҳоларини қўйиб, ўрганишнинг
бошқа жиҳатларига эътибор қаратиш-
лари мумкин. Ҳозирда ўқув платформа-
ларида жавобларни автоматик текши-
риш мумкин бўлган тестлар мавжуд.
Ўқувчи ўзига қўлай вақтда шундай тест
топшириб, натижаларини билиб, хато-
ларини таҳлил қилиши мумкин. Фанни
ўрганишда фикр-мулоҳазаларнинг аҳа-
мияти ҳақидаги тадқиқотлар шуни кўр-
сатадики, зудлик билан тексари олма-
да ўқувчининг диққатини ва қизиқишини
сақлаб қолишга ёрдам беради, бир неча
кун давомида текшириш эса уларнинг
нотўғри жавобларни кўриб чиқишга
бўлган қизиқишини камайтиради. Ўқи-
тувчилар эса ўз навбатида, текшириш
ва баҳолаш учун сарфланган вақтни

қисқартириши мумкин. Ўқитувчилар-
нинг малакаси кенгайиб бориши билан
уларнинг ўқув материални ўқувчилар-
га ўргатиш ва етказиш имкониятлари
ҳам ошиб боради. Масалан, рақамли
технологиялар видео, аудио ва бошқа
форматлар ҳамда иловалардан фойда-
ланган ҳолда материални тақдим этиш
имконини беради, бу эса дарсларни
яхшироқ тушуниш ва сақлашга ёрдам
беради. Материални тасвирлаш аниқ
фанларда фойдали бўлиши мумкин,
асл асарлардан парчаларни тинглаш
ва кўриш эса адабий асарларни идрок
этишни яхшилайди. Бундан ташқари,
ўқув жараёнида турли услуб ва усулар-
нинг уйғунлашуви мавзунини чуқурроқ
ўзлаштиришга хизмат қилади ва ўқув-
чилар диққатини ўзиде сақлаб қолади
ҳамда ўқув дастурлари ва иловалари

соатма-соат турли трактор моделларини
очиб-кўрсатиб, таъмир, диагностика,
сенсор алмаштириш, гидравлика ти-
зими созлаш каби жараёнларни жонли
тарзда томошабинларга тақдим этишди.
Дехқонлар учун энг муҳим томони – тех-
никани тўғри парвариш қилиш орқали
харажатни 15-20 фоизгача қисқартириш
мумкинлиги амалий мисолларда кўр-
сатиб берилди. Шунингдек, кўргазма
доирасида қуйидаги соҳаларда мута-
хассислар иштирокида 300 дан ортиқ
семинарлар, панел сессиялар ва мастер-
класслар ўтказилди: робототехника ва
сунъий интеллект, тупроқ ҳолати ва уни
бойитиш, янги уруғчилик технологи-
ялари, ўғитлашнинг ресурс тежамкор
ечимлари, қишлоқ хўжалигида карбон
изини қисқартириш, автоном фермер
хўжаликлари моделлари. Олим ва экс-
пертлар асосий хулоса сифатида келгу-
си ўн йилда қишлоқ хўжалигида инсон

меҳнати 30-40 фоизга камайишини,
AI ва робототехника эса асосий ишчи
кучга айланишини таъкидладилар.

Agritechnica 2025да анъанавий
тарзда энг яхши инновациялар ҳам
тақдирланди.

Сирасини айтганда, Agritechnica
2025 жаҳон агар саноати учун нафақат
кўргазма, балки келажақ қишлоқ хўжа-
лигининг йўналишини белгилаб берувчи
глобал лаборатория, Марказий Осиё
ва Ўзбекистон учун замонавий техно-
логиялар, рақамлаштириш, автомат-
лаштириш ва сунъий интеллект билан
танишиш, инвестиция ва ҳамкорлик
имкониятларини кенгайтириш, шунинг-
дек, маҳаллий кадрлар ва фермерлар-
га билим, тажриба орттириш учун ўта
муҳим платформа бўлди.

Отамурод АБДУЛЛАЕВ,
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
ахборот хизмати ходими.

ошириши мумкин. Бундан ташқари,
компьютерлардан фойдаланиш қишлоқ
ва шаҳар ўртасидаги таълим сифатидаги
тафовутни камайитиришнинг самарали
усули бўлиши мумкин, чунки рақамли
технологиялар янада яхши таълим ре-
сурсларидан, жумладан, қишлоқ мактаб-
лари ўқувчиларига ҳам фойдаланиш
имконини беради.

Хулоса қилиб айтганимизда, рақам-
ли технологиялар ҳозирги мактаб
ўқувчиларини ҳатто дастлаб уларни
қизиқтирмаган ёки имкониятларидан
ташқарида бўлиб туюлган фанларга
ҳам жалб қилишга қодир. Ушбу техно-
логиялар ўқитишнинг янги усулларини
жорий этиш ва мактаб ўқувчиларининг
афзалликларига эътибор қаратиш им-
конини беради, бу эса орқада қолган
ўқувчиларни жалб қилишга ёрдам бера-
ди ва уларнинг таълим натижаларини
яхшилайди. Шунингдек, мослашувчан
ва интерактив таълим материални ўз-
лаштиришнинг энг юқори даражасига
эришиш имконини ҳамда мактабда ўқув
жараёнида гаджетлардан фойдаланиш
ўқувчиларда рақамли саводхонлиқни
ривожлантиришга ёрдам беради. Бу эса
келажақ ҳаётда муваффақиятга эришиш
учун зарур бўлган XXI асрнинг асосий
компетенцияларидан бири ҳисоблана-
ди. Булардан ташқари, замонавий мак-
таб ўқувчиларининг келажаги рақамли
технологиялар билан узвий боғлиқдир.
Уларнинг ёрдами билан фанларни ўз-
лаштириш уларга тезда мослашиш ва
кейинги таълим, мартаба ва катталар
ҳаётида муваффақиятга эришиш им-
конини беради. Шу сабабли, рақамли
қурилмалар ва иловаларни ўқитувчи-
ларнинг таълим бериш ва ўқувчилар-
нинг таълим олиш фаолиятига ҳамда
мактаб амалиётига жорий этишнинг
аҳамияти шубҳасиздир. Шундай қи-
либ, ўқитувчилар керакли ахборотдан
фойдаланиш, хабарлар билан ишлашда
танқидий фикрлашни шакллантириш
учун медиа саводхонликларини мунта-
зам равишда ошириб боришлари ҳамда
рақамли таълимда сунъий интеллект-
нинг имкониятларини оқилона ва тўғри
қўллаш бўйича малака ва қўникмага
эга бўлишлари ҳамда бу тажрибаларни
ўқувчиларга ҳам ўргатишлари зарурдир.

Т. ТУРҒУНОВ,
ТДАУ Олий математика
кафедраси доценти.

➤ Эълонлар

07-01/1553 рақаами билан 1992 йил 29 декабрда Хасаян Лазарь Захарович но-
мига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги
муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.

08-01/24639 рақаами билан 1993 йил 31 мартда Ганченко Елена Александровна
номига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги
муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.

ЮКСАК МУКОФОТ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

Ислон цивилизацияси марказида “Келажак мероси” халқаро мукофотини топшириш маросими бўлиб ўтди

Унда Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари ва Озарбайжон Республикаси Президенти иштирок этди.

Мазкур нуфузли мукофот Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан таъсис этилган бўлиб, унинг мақсади – Туркий дунё ва қўшни халқлар маданияти, санъати, илм-фани ва адабиётига қатта ҳисса қўшган истеъдод эгалари ва зиёлиларни муносиб рағбатлантиришдир.

Бу йилги танловнинг илк ғолиблари Марказий Осиё мамлакатлари ҳамда Озарбайжондан тавсия этилган таниқли ижодкорлар ва олимлар бўлди. Маросимда лауреатларга мукофот статуткаси, диплом ва 10 минг долларлик пул мукофоти топширилди. Фан, таълим ва рақамли технологиялар номинацияси Ўзбекистон олими профессор Дилфуза Эгамбердиевага топширилди. Бу ўзбек хотин-қизлари учун фахр ва ғурур.

Дил изҳори

Сурхон воҳасининг асл фарзанди, Ўзбекистон халқ шоири Усмон Азимнинг 75 йиллик юбилеи юртимиз бўйлаб кенг нишонланди. Бу қутлуғ санага бағишлаб Термиз шаҳридаги “Санъат саройи”да, Бойсун туманидаги марказий маданият уйида ўтказилган ҳамда Тошкент шаҳрида ва бошқа вилоятларда, туманларда бўлиб ўтган маънавий-маърифий тадбирларни, учрашувларни, шоирлар ўртасида бўлиб ўтаган мушоираларни кузата бориб қалбим ифтихорга тўлди. Сабаби, Усмон акани ёшлигимдан, қолаверса, талабалик давримдан буён кўп сонли ўқувчиларидан бири сифатида ҳамда амакимиз Ўзбекистон халқ ёзувчиси Шукур Холммирзаевнинг энг яқин, содиқ шогирдларидан бири бўлганлиги учун ҳам жуда яхши биламан ва бундан фахрланаман.

БОЙСУННИ ОЛАМГА БЎЙЛАТГАН ШОИР

Дарҳақиқат, Усмон Азим ўзбек адабиётида ўзига хос фикрлаш, ёзиш услубига эга, шеърни ёд ўқишдек ноёб қобилияти билан кўп сонли ўқувчилари ўртасида кенг танилган, бетақрор шоирларимиздан бири. У ижодий фаолияти давомида ҳеч кимнинг ижодий йўлини, услубини ўзлаштиргани ёки новатор шоир сифатидаги услуби, овозини ҳам бошқаларга бериб қўйгани йўқ. Шу ўринда бевосита Усмон ака билан боғлиқ бир воқеа ёдимга тушиб қолди. 1980 йилларнинг бошлари эди, Усмон Азим билан Шукур аканинг Булунгурдаги жиянларидан бири, Фозил Йўлдош номли хўжаликнинг касаба уюшмаси раиси Ўрол Ғаниевнигина тўйга бордик. Ўғилларига суннат тўй қилаётган экан. Тўй боқавуллари бизни очиқ чехра билан кутиб олишди. Салом-алиқдан

сўнг бир пиёла чой устида ҳангома қизигандан қизиб кетди. Тушлиқдан сўнг Шукур ака менга юзланиб, “Холбой, тўй эгаларига ҳалақит қилмайлик, тўй ташвишларини ўзинг яхши биласан, Фозил бобомизнинг уй музейини, ҳайкалини зиёрат қилиб, бир узумзорларни айланиб келайлик”, деди. Тўй эгаларидан рухсат олиб айлангани чиқдик. Усмон аканинг Булунгурга илк бор келиши эди. Шу боис бўлса керак, чор-атрофни синчиқлаб кузатар, бетон устунчаларга дид билан боғланган адоғи йўқ ям-яшил узумзорларга боқиб, ҳайратланарди. Қайтаётиб бахши шоирнинг уй музейини томоша қилдик, ҳайкали ёнида тиловат қилиб, шоирнинг порлоқ хотирасини ёд этдик. Сўнгра қалин, манзарали дарахтлар ёнларига ўрнатилган ўриндиқлардан бирига ўтириб, дам

ола бошладик. Шукур акага разм солдим, кайфияти чоғ эди. Сигаретасини ёндириб, ўриндиққа ястаниб ўтираркан, оёқларини қовуштирди. Биз ҳам ўтирдик. Шунда мен “Шукур ака, бир нарсга айтайми”, дедим.

– Ҳўш, гапирчи, – деди қизиқсиниб, менга боқаркан.

– Кечирасиз, шу десангиз Усмон акамнинг юриш-туришларини, айниқса, минбарда туриб, эркин бир ҳолатда шеър ёд ўқиётгандаги сочларининг силкинишларини, қўл ҳаракатларидаги шижоатларини, барча мимикаларини кузатиб, ўқишини худди Маяковскийга ўхшатаман, шунга нима дейсиз?

Шукур ака менга бир муддат тикилиб қараб қолди, сўнгра шляпасининг олд томонини бир оз кўтариб қўйиб, қулимсиради ва “Мен Усмоннинг шеър ўқишидаги бу ҳолат-

лари ҳақида ҳеч ўйлаб кўрмаган эканман. Ҳеч кимга ўхшатмабман. Менимча, ҳам жуда тўғри таъриф бердинг”, деди. Бу таърифим Усмон акага ёққани юзидан шундоққина билиниб турарди. Шунга қарамай елкасини қисиб, “бўлса, бордир”, деди қулимсираб...

Илгари тўйлар кечкурунлари бўларди. Машхур адибларнинг тўйга келганлиги ҳақдаги хушхабар бир зумда чор-атрофдаги қишлоқларга ҳам аллақачон тарқалиб бўлган эканми, тўйга тумонат одам келди. Тўй бақовулларининг таклифига биноан, жиянларининг тўйини очиб бериш учун Шукур акага сўз берилди. Тўй жуда мароқли, тартибли ўтди. Эртаси куни Тошкентга қайтдик. Орадан бир йиллар ўтгач, доимгидай бир куни Усмон аканинг ишхонасига қўнғирок қилдим. Гўшакни котибаси кўтарди. Телефонни акага улаб беринг, дедим. Котиба менга “Холбой ака, хабарингиз йўқми, бир ҳафта бўлапти, у киши Тибилисига, Бутуниттифоқ ёш адибларининг қурилтойига кетган”, деди. Ўша заҳотиёқ беихтиёр Усмон акага берган таърифим ёдимга тушди. Қўнғлим ниманидир сезгандай бу хабарни эшитиб, хурсанд бўлдим. Қурилтойдан қайтганидан сўнг кўп ўтмай Усмон акнинг ўзи менга сим қоқиб қолди. Салом-алиқдан сўнг у киши менга “Холбой, сен мабодо башоратчи эмасмисан? Мен қурултойнинг соврини – Маяковский номидаги Бош мукофотни қўлга кирийтиб, келдим”, деди. Мен ҳам бўш келмай “мен буни олдиндан сезгандим”, дедим. Усмон ака “тапни кўпайтирмай, мен айтган жойга тез етиб кел, тўрт-бешта дўстларимга зиёфат қилиб бермоқчиман”, деди. Ҳаётда бундай воқеаларнинг бўлиб туриши табиий, албатта...

Фурсатдан фойдаланиб, авваламбор барча бойсунликларни, қолаверса, Сурхон воҳаси, юртимиз аҳлини машхур шоиримизнинг 75 йиллик юбилеи билан чин қалбдан қутлаймиз. Шоирнинг ижодий фаолияти бардавом, янада сермазмун бўлсин!

Холбой ҚОСИМОВ,

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

Муносабат

ЯНГИ НАМАНГАНДА ТҶЙЛАР ҲАМ ЯНГИ ТАРТИБДА ҶТАЯПТИ

Шаҳару қишлоқларимизда ҳар куни тўйлар бўлмоқда. Туманимизнинг Янги Наманган маҳалласида ҳам ҳар тонг қарнай-сурнай садолари билан бошланмоқда. Қувонарлиси, бу тўйлар аввалгисидан бутунлай бошқача: қамчиқим, тартибли, ортиқча одатлардан холи тарзда ўтказилмоқда. Меҳнатқаш маҳалладошларимиз давлатимиз раҳбарининг таширфидан қувониб, белгилаб берилган вазифаларни бажонидил бажаришга киришганлар. Янги номдаги маҳалламизда ҳаёт ҳам энди янгиҳа кечаётганини кўпчилик эътироф этмоқда.

Дарвоқе, ҳар куни тўйлар бўляпти, қишлоғимизда. Янги бир оиланинг бунёдга келгани ҳаётининг давом этажигига далил, албатта.

Бирок фаолиятимиз давомида гувоҳ бўляпмизки, айрим ҳолларда тўй ва у билан боғлиқ тадбир-тантаналарда киши кўнглини хира этадиган манзаралар учраб турибди...

Бир воқеа ҳеч ёдимдан чиқмайди. Бундан бир ой аввал хорижлик, аниқроғи, россиялик бир гуруҳ меҳмонлар биз билан бирга ўзбек хонадонларидан бирида бўлган тўйда иштирок этишганди. Улар тўқин дастурхонимиз, қатта дошқозонлардаги ош-овқатларни кўриб, ҳайратга тушишганди. “Жудаям бой яшар экансизлар”, деганди. Лекин бир саволни ҳам беришганди: шунча овқат ейилмай қолса, нима бўлади?

Тапнинг очиги, меҳмонларга ҳамроҳларимиз билан тўйларимизга жудаям кўп одам таширф буюриши, бунча озиқ-овқатлар албатта, тановул қилинишини айтишга айтдик-ку, бироқ ўзимиз ҳам бу сўзимизга ишонмагандик. Исрофгарчилик бўлиши кундай равшан эди-да!..

Тан олишимиз керак, тўй барчамизнинг йиллар давомидаги орзуларимиз ҳосиласи, ҳаётимизнинг энг қувончли лаҳзаларини ўзида жамлаган тантана. Бу кун учун йиллаб

ийққан-терганимизни сарф этишга тайёр турамыз. Меҳмондўстлигимиз, саховатли эл вакили эканимиз айнан шундай кунларда яна бир бора намоён бўлади. Хонадонимизга таширф буюрган ҳар бир кишини рози қилиб қузнатмасак, кўнглимиз тўлмайди. Шу мақсадда елаимиз-югурамыз, керак бўлса, қарз-ҳавола кўтаришишга борамиз.

Ҳаммаси яхши ниятлар учун, аммо юқоридаги манзара каби кўпинча исрофгарчиликларга, беҳуда сарф-харажатларга йўл қўйганимизни сезмай қоламиз. Бироқ буларнинг ҳаммаси керакми, деган савол негадир бизни ўйлантирмайпти...

Шу йилнинг 16 сентябрь куни Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан “Оқилона истеъмол” дастурини амалга ошириш бўйича чоратадбирлар режаси тасдиқланди. Эндиликда тўйлар, оилавий тантана ва маросимлар Олий Мажлис Қонунчилик палатаси кенгаши ва Сенат кенгаши қўшма қарори билан тасдиқланган Низом асосида ўтказилиши шарт. Ушбу Низомда оилавий тадбирларда 200 нафаргача, шу муносабат билан бериладиган ош маросимида эса 250 нафаргача иштирокчи қатнашиши мумкинлиги кўрсатилган. Қўшалоқ тўй ва ҳашарларда 250 нафаргача, унга боғлиқ

ош маросимида эса 300 нафаргача меҳмон бўлиши керак.

Бу халқ манфаатини ўйлаб қабул қилинган ҳужжат. Дабдабали тўй ва ундан кейинги маросимлар, антиқа одатлар бизга қафат зарар беради, холос. Ортиқча одатлар, сарф-харажатларнинг ўрнига фарзандларимиз, жигарларимиз, маҳалладошларимиз, яқинларимизни илмли, касб-хунарли қилишга ҳаракат қилайлик, муҳтожларга ёрдам қўлини чўзайлик! Мана шу бизга ҳақиқий обрў келтиради.

Расулжон АЛИХОНОВ,
Норин туманидаги Қозоқовул масжиди имом хатиби.

Реклама

МКВАНКning Sherdor kartasi — premium qulayliklar siz tomonda!

Karta narxi: 70 000 so'm

1 oylik abonent to'lovi — BXMning 15%

Afzalliklari:

Toshkent xalqaro aeroportidagi CIP Lounge hududiga yiliga 4 martagacha bepul kirish;

Yiliga 6 martagacha dunyo bo'ylab aeroport lounge va CIP zallariga bepul kirish;

Mashhur restoranlar, do'konlar va xizmat ko'rsatish maskanlarida 20 foizgacha chegirmalar;

Zeekr avtomobillari xaridida maxsus chegirma;

Golden House xonadonlari uchun imtiyozli narxlar.

Imtiyozlar ro'yxati doimiy ravishda yangilanib boriladi.

Xizmatlar litsenziyalangan

Эълонлар

11-21/165 рақами билан 1993 йил 3 августда Иванова Нина Александровна номига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.	10-02/2754 рақами билан 1993 йил 13 январда Машков Александр Юрьевич номига берилган хонадонга эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери йўқолганлиги муносабати билан ҳақиқий эмас, деб ҳисобланади.
--	---

"MODERN ARCH DESIGN" МЧЖ (СТИР 302 122 012) устав жамғармаси 9 502 280 130 сўм 36 тийиндан 9 075 597 130 сўм 36 тийинга камайтирилаётганлигини маълум қилади. Талаблар Тошкент шаҳри Яшнобод тумани Асалобод 2-мавзеси 3-уй манзили бўйича юборилиши мумкин.
--

Qishloq hayoti

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси комплекс
таркибидagi ҳамда бошқа дахлдор
вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир:

Чори
ЛАТИПОВ

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:
Иброҳим АБДУРАҲМОНОВ,
Шавкат ҲАМРОЕВ,
Ақтам ХАИТОВ,
Эшмира АбДУАЛИМОВ,
Ҳабиб ТЕМИРОВ,
Раимқул СУЯРОВ
(бош муҳаррир ўринбосари).

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.
Ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.
Нашр индекси – 144. Буюртма Г-1117. 1430 нусхада чоп этилди. Газета тахририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.
Тахририят манзили: Тошкент вилояти Қибрай тумани, Университет кўчаси, 2-уй. Телефонлар: +998 77-080-43-70, +998 99-050-69-45.
Реклама ва эълонлар – (998 90) 317-19-16. e-mail: info@qishloqhayoti@mail.ru Бахоси келишилган нархда.
Саҳифаловчи-дизайнер: М.ЮСУПОВ
Газета “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Босмахона манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 21.10